

Dvajseta mednarodna olimpijada iz jezikoslovja

Bansko (Bolgarija), 23.–29. julij 2023

Naloge individualnega tekmovanja

Pravila za pisanje rešitev

Ne prepisuj nalog. Rešitve posameznih nalog napiši vsako na svoj list papirja. Na vsakem listu jasno označi številko naloge, številko svojega sedeža in svoj priimek. Del tvojega dela bo sicer lahko izgubljen ali pripisan komu drugemu.

Opiši vzorce in pravila, ki si jih našel/-la v podatkih, razen če je pri določeni nalogi navedeno drugače. Sicer za svoje odgovore ne boš prejel(a) vseh možnih točk.

Naloga št. 1 (20 točk). Podani sta dve obliki nekaterih glagolov v gvasakapanski šinščini in njihovi prevodi v slovenščino:

	Oblika 1	Oblika 2	Prevod
1.	piriy' <i>videl je (nekaj)</i>	imbir'i <i>gledam (nekaj)</i>	<i>gledati</i>
2.	im'ay <i>rekel je (nekaj)</i>	inim'a <i>govorim (nekaj)</i>	<i>govoriti</i>
3.	aplay' itd.	inapal'a itd.	<i>odpirati</i>
4.	k'an iy'	in'k'an'i	<i>loviti</i>
5.	ikniy'	in'ikin'i	<i>ubogati,</i> <i>verjeti</i>
6.	tundiy'	indunat'i	<i>igrati (inštrument)</i>
7.	şakşay'	inşakats'a	<i>krasti</i>
8.	kişiy'	inşgits'i	<i>pražiti</i>
9.	hik'ay	inhik'a	<i>šivati, tkati</i>
10.	hiniy'	inhin'i	<i>učiti se, znati</i>
11.	yut'muy'	inyut'm'u	<i>lizati bombone</i>
12.	ipay'	inipal'a	<i>umivati</i>
13.	p'ahn iy'	imp'ahan'i	<i>izkopavati</i>
14.	ter'oy	inder'o	<i>ubijati</i>
15.	netkay'	?	<i>riniti</i>
16.	kiri y'	?	<i>vleči</i>
17.	p'uhruy'	?	<i>delati luknje</i>
18.	her'oy	?	<i>gladiti</i>

(a) Izpolni prazna mesta v vrsticah 15–18.

Podanih je še nekaj glagolskih oblik v gvasakapanski šinščini in njihovi prevodi v slovenščino:

19.	imbiiriʔ	<i>bil sem viden</i>
20.	hik'aj	<i>sešil, stkal sem (nekaj)</i>
21.	ik'ataʔ	<i>legam</i>
22.	kirin'	<i>potegnil sem (nekaj)</i>
23.	insiiruʔ	<i>pohitel sem</i>
24.	inišapaʔ	<i>odhajam</i>
25.	inimaʔ	<i>govorjeno mi je</i>
26.	šawšan'	<i>posadil sem (nekaj)</i>
27.	šur'uj	<i>izbral sem (nekaj)</i>
28.	indeeroʔ	<i>bil sem ubit; umrl sem</i>
29.	imbiriʔ	<i>gledan sem</i>
30.	heeroʔ	<i>bil je zglajeno</i>
31.	p'ihnaʔ	<i>skočil je</i>
32.	šawšaʔ	<i>bil je posajeno</i>
33.	ak'okamaʔ	<i>kleči</i>
34.	ateroʔ	<i>ubijan je; umira</i>
35.	k'aataʔ	<i>ulegel se je</i>
36.	asiruʔ	<i>hiti</i>
37.	išpaʔ	<i>odšel je</i>
38.	ašakašaʔ	<i>kraden je</i>
39.	her'oj	?
40.	inišpaʔ	?
41.	aplaʔ	?
42.	?	<i>izbral je (nekaj)</i>
43.	?	<i>videl sem (nekaj)</i>
44.	?	<i>sadim (nekaj)</i>
45.	?	<i>bil je ulovljeno</i>
46.	?	<i>skačem</i>
47.	?	<i>šivan je, tkan je</i>
48.	?	<i>bil sem umit</i>

(b) Izpolni prazna mesta v vrsticah 39–48.

△ **ŋ** = *n* v besedi *gong*. **š** ≈ *š*. **ts** = slovenski *c*. **ʔ**, **h**, **ʔ**, **w** in **y** so soglasniki; **ʔ** in soglasniki, ki jim sledi **'**, so izgovorjeni na način, da se na kratko ustavi tok zraka v grlu. **i** je samoglasnik. Podvojena črka označuje dolžino.

Gvasakapanska šinščina spada v šinsko jezikovno družino. Govorili so jo v mestu Guazacapán v Gvatemali. Nima več rojenih govorcev, ki bi jo govorili tekoče — v zadnjih 50 letih so vsi začeli govoriti samo špansko.

—*Samuel Ahmed*

Naloga št. 2 (20 točk). Podani so stavki v apurinščini in njihovi približni slovenski ustrezniki:

1. nuta sykaru nykanawate uwamukary	}	<i>Dal sem ji svoj kanu.</i>
2. nykanawate nysykaru uwamukary		
3. pita ātary ipurāã	—	<i>Popil si vodo.</i>
4. kyky mynaru nyherēka sytumukary	—	<i>Moški je prinesel ženski mojo kri.</i>
5. herēkatxi uātary sytu	—	<i>Ženska je popila kri.</i>
6. nhiximakyte pixinhikary	—	<i>Spomnil si se moje ribe.</i>
7. pitxiparyte umynary kykymukary	—	<i>Prinesla je moškemu tvojo banano.</i>
8. hātakuru xinhikary naikute	—	<i>Deklica se je spomnila moje hiše.</i>
9. sytu apy sykanu nutamukary kyky	—	<i>Moški mi je dal kost od ženske.</i>
10. nhīpurāãte nātary	—	<i>Popil sem svojo vodo.</i>
11. kywītxi apukary	—	<i>Našel je glavo.</i>
12. ywa mynanu kyky uky nutamukary	—	<i>Prinesel mi je oko od moškega.</i>
13. ximaky nhikary apītxi	—	<i>Riba je pojedla kost.</i>
14. hātakuru txiparyte napukary	—	<i>Našel sem banano od deklice.</i>
15. ximaky kywy inhikary	—	<i>Pojedel je glavo od ribe.</i>
16. hātakuru uapukaru	—	<i>Našla je deklico.</i>

(a) Prevedi v slovenščino:

17. uwa xinhikaru sytu
18. txipary nhinhikary
19. kyky aikute pisykary ywamukary

(b) Ta stavek ni slovnično pravilen. Razloži, zakaj, in napiši njegov slovnično pravilen ustreznik in njegov slovenski prevod:

20. uwa umynary kanawa ximakymukary

(c) Prevedi v apurinščino na dva načina:

21. *Našel si hišo.*
22. *Prinesel sem deklici tvoj kanu.*
23. *Prinesel mi je tvojo vodo.*
24. *Moški je popil kri od deklice.*
25. *Spomnil sem se očesa.*
26. *Pojedel si mojo banano.*

△ Apurinščina spada v puruško skupino aravaške jezikovne družine. Govori jo največ 30% od skupno 9 500 pripadnikov etnične skupine Apurinã ob reki Purus v severozahodnem delu Amazonije v Braziliji.

nh = *nj* v besedi *njiva*; **tx** = *č*; **x** = *š*. **y** je samoglasnik med *i* in *u*, izgovorjen z nezaokroženimi ustnicami. **ã, ê, ĩ** so nosni samoglasniki.

—Ksenija Giljarova

Naloga št. 3 (20 točk). Podani so stavki v obalni marindščini in njihovi prevodi v slovenščino:

1. **ob-dahetok** — *Res si se vrnil.*
2. **nake-dahetok** — *Vrnili smo se.*
3. **nambat-ihwin** — *No, jokal sem.*
4. **nambe-otab** — *Res smo vas spodili stran.*
5. **um-kulayawn** — *Zaman se ti je posmehoval.*
6. **e-keseh** — *Pljunili ste nanj.*
7. **ubate-huyanab** — *No, utišal si nas.*
8. **nakum-hoyab** — *Zaman sem vas utišal.*
9. **nambame-yadayawn** — *Oh, pozabili smo te!*
10. **ebe-yadanawn** — *Res ste nas pozabili.*
11. **ibatum-yadewn** — *No, zaman ste ga pozabili.*
12. **a-isanaab** — *Razpolovil me je.*
13. **obam-eseb** — *Oh, razpolovil si ga!*

Ti glagoli vsebujejo slovnično razliko v primerjavi z zgornjimi:

14. **bate-tamanaab** — *No, splavali smo na površje.*
15. **ba-tamab** — *Res ste splavali na površje.*
16. **a-yuyayah** — *Zdrznil si se.*
17. **bam-yuyanah** — *Oh, zdrznil sem se!*

(a) Prevedi v slovenščino:

18. **e-yuyanah**
19. **ba-ihwin**
20. **nabum-kisayah**
21. **bat-yadawn**
22. **ubamum-kolewn**

(b) Prevedi v obalno marindščino:

23. *Splaval je na površje.*
24. *No, vrnil si se.*
25. *Oh, utišal sem ga!*
26. *Res nas je spodil stran.*
27. *Res ste zaman pljunili na nas.*

△ Obalna marindščina spada v animsko jezikovno družino. Govori jo približno 8 000 ljudi v provinci Južna Papua v Indoneziji.

y in **y** sta soglasnika. V obalni marindščini se vezaj (-) uporablja za ločitev dveh delov glagola, ki jih izgovorimo tako, kot da bi bili dve ločeni besedi.

—David Hultman (*Svetovalec: Bruno Olsson*)

Naloga št. 4 (20 točk). Podane so glagolske oblike v nižinski krijščini in njihovi prevodi v slovenščino:

1. nimawinēskomik	— <i>on me izzove</i>
2. kiwāpamināwāw	— <i>vi me vidite</i>
3. kinakininān	— <i>ti nas ustaviš, vi nas ustavite</i>
4. nikakwēcimānānak	— <i>mi jih vprašamo</i>
5. kiwīcihāw	— <i>ti mu pomagaš</i>
6. nikakwēcimānān	— <i>mi ga vprašamo</i>
7. niwāpamāw	— <i>jaz ga vidim</i>
8. kimawinēskomin	— <i>ti me izzoveš</i>
9. nimawinēskomikonānak	— <i>oni nas izzovejo</i>
10. kikakwēcimik	— <i>on te vpraša</i>
11. kiwāpamitinān	— <i>mi te vidimo, mi vas vidimo</i>
12. ninakināwak	— <i>jaz jih ustavim</i>
13. kiwīcihikowāw	— <i>on vam pomaga</i>
14. kinakinikwak	— <i>oni te ustavijo</i>
15. kiwāpamāwāwak	— <i>vi jih vidite</i>
16. kiwīcihitin	— <i>jaz ti pomagam</i>

Podanih je še nekaj glagolskih oblik v nižinski krijščini in njihovi prevodi v slovenščino:

17. ē-nakināyēk	— <i>ko ga vi ustavite</i>
18. ē-wīcihak	— <i>ko mu jaz pomagam</i>
19. mawinēskomikoyāhkwāwi	— <i>če nas oni izzovejo</i>
20. wāpamaci	— <i>če ga ti vidiš</i>
21. wīcihitako	— <i>če vam jaz pomagam</i>

(a) Prevedi v slovenščino:

22. **ē-wāpamikoyēk**
23. **ninakinikonān**
24. **kikakwēcimāwāw**
25. **kiwīcihitināwāw**

(b) Prevedi v nižinsko krijščino:

26. *če jih mi vprašamo*
27. *oni vas izzovejo*
28. *oni mi pomagajo*
29. *ti jih vidiš*
30. *jaz vas ustavim*

△ Nižinska krijščina spada v algonkinsko vejo algiške jezikovne družine. Govori jo približno 12 000 ljudi v Južnem Saskatchewanu in osrednji Alberti v Kanadi.

V tej nalogi *mi* = mi brez tebe. **w** in **y** sta soglasnika. Znak $\bar{\quad}$ pomeni dolžino samoglasnika.
—Lidija Stanovnik, Aleksejs Pegušeus

Naloga št. 5 (20 točk). Podani so števniki v supjirščini in njihove vrednosti:

baashuunni	7
bejjaaga na niŋkin	21
ŋkwuu taanre na beeshuunni na kaŋkuro	285
kampwoo na ŋkwuu shuunni na beetaanre na baani	626
kampwɔhii sicyɛere na bejjaaga na ke na baaricyɛere	1639

(a) Napiši s števki:

- kampwɔhii shuunni na ke
- ŋkuu na baataanre

(b) Napiši v supjirščini: 15; 109; 152; 403; 1534.

△ Supjirščina spada v senufsko skupino atlantsko-kongoške jezikovne družine. Govori jo približno 350 000 ljudi v Maliju in Slonokoščeni obali.

Besede so podane v poenostavljenem prepisu. **ɛ** in **ɔ** sta samoglasnika. **ŋ** in **ɲ** sta soglasnika.
—*Aleksejs Peguševs*

Uredniki: Samuel Ahmed, Ivan Deržanski (tehn. ur.), Hugh Dobbs, Dmitrij Gerasimov, Shinjini Ghosh, Ksenija Giljarova, Stanislav Gurevič, Gabrijela Hladnik, David Hultman, Boris Iomdin, Minkyu Kim, Tae Hun Lee, Yuyang Liu, Bruno L'Astorina, Liam McKnight, Dan Mirea, Andrej Nikulin, Miina Norvik, Tung-Le Pan, Aleksejs Peguševs, Jan Petr, Aleksandr Piperski, Przemysław Podleśny, Marija Rubinštejn, Daniel Rucki, Pavel Sofroniev, Nathan Somers, Milena Veneva (gl. ur.), Elysia Warner.

Slovensko besedilo: Gabrijela Hladnik, Andrej Perdih.

Srečno!